

som hidtil. Derimod er det sikkert nok, at man ikke nu pludselig kan høre op og lade det hele passe sig selv; Situationen paa Boligomraadet er fremdeles en saadan, at der fra det offentliges Side maa ydes en vis Støtte, og der er ogsaa i vide Kredse skabt saadanne Forventninger, at man daarligt kan skuffe dem.

Lovforslagets Hovedbestemmelse findes i § 1, der indeholder saa at sige den hele Financieringsplan, som bestemmer, hvor meget der kan laanes, i hvilket Omfang Stat og Kommune kan støtte nye Byggeføretagender. Rentefoden er fastsat til 5 pCt., hvad der jo er ganske i Overensstemmelse med den Rentefod, der gælder for alle Hypotekforeninger. Men jeg maa dog sige, at det er egentlig i Forhold til den Sikkerhed, der her bydes, en ganske høj Rente. Vi har jo Hypotekforeninger, der laaner ud kun mod Sikkerhed i Ejendomme; vi har Kommuner, der laaner mod den Sikkerhed, som indeholdes i Kommunalloven, hvorefter Kommunerne har Ret til med Ministeriets Samtykke at udskrive Skatter; vi har Kreditforeningsobligationer, der er statsgaranterede. Men de Obligationer, her er Tale om, bliver af en særegen fin Art; foruden den reelle Sikkerhed, Realsikkerheden, der ligger i Ejendommen, selv om det ikke er en 1ste Prioritet, faar Obligationsejeren Statsgaranti med Undergaranti af Kommunen. Ser vi nu paa, hvorledes Obligationsskurserne har bevæget sig opad det sidste halvandet Aars Tid, og tænker vi paa, at en Diskontonesættelse kan antages at være nær forestaaende, senest til Foraaret, hvilken Nedsættelse vil medføre, at Obligationernes Kurs faar et nyt Skub opad, kan man ikke tvivle om, at den Slags Obligationer, der her er Tale om, vil komme i en meget favorabel Kurs. Og allerede den Omstændighed, at Kursen for de laantagende bliver saa gunstig paa det Tidspunkt, hvor Obligationerne skal sælges, sammenlagt med den Omstændighed, at Byggepriserne er gaaet væsentligt ned, mindst med 33 pCt., bevirker, at Forholdet for dem, der vil eller skal bygge, er væsentligt gunstigere nu, end det var for to eller blot et Aar siden. Jeg nævner dette for dermed at sige, at den for disse Obligationer foreslaaede Statsgaranti betyder saa meget for de Folk, der skal bygge, at der allerede i § 1 ydes de byggende et direkte Tilskud til Afløsning af den Støtte, de paagældende hidtil har faaet fra Statens Side.

Jeg mener ogsaa, at hele den Form, hvorunder Financieringen finder Sted, i særlig Grad begunstiger Parcelbyggeri, og

det er jeg meget tilfreds med. Parcelbyggeri er i Virkeligheden den Form for Boligbyggeri, som de gamle Boligselskaber oprindelig var inde paa, det er den bedste Form, den i social Henseende sundeste Form, og det er, hvis vi skal se Sagen fra Statens og Kommunernes Side, ogsaa den Form, der byder den største Sikkerhed for de Penge, der anbringes i saadanne Byggeføretagender. Jeg nærer ingen Tvivl om, at man i Købstadkommunerne i høj Grad vil begunstige Parcelbyggeriet; det er der ingen Tvivl om, for de ser saaledes paa Forholdet, at det er bedst, at de flest mulige faar deres eget Hus. Jeg vil haabe, at man i København, hvor hidtil de forskellige Autoriteter i særlig Grad har interesseret sig for Kasernebyggeriet, vil, ikke just begunstige Parcelbyggeriet, thi derom nærer jeg ingen Forventning, men dog undlade at lægge det for store Hindringer i Vejen og gaa med til at ligestille det med Kasernebyggeriet. Hvis man vil det, tvivler jeg ikke om, at Parcelbyggeriet baade i København og mange andre Kommuner vil komme til at florere under de Betingelser, der er fastsat i det foreliggende Lovforslag.

Jeg haaber ogsaa, at man vil komme ind paa ved saadanne Føretagender, som modtager Støtte fra Stat og Kommune, at udbyde det paagældende Arbejde i Licitation. Der er jo adskillige Tilfælde, vistnok navnlig i København, hvor man har undgaaet Licitationer. Jeg synes, at Stat og Kommune har et vist Krav paa, at dette Arbejde udføres for de billigst mulige Priser, og disse Priser faas nu en Gang bedst gennem offentlige Licitationer. Jeg vil ogsaa tilføje, at det ikke er nok med Licitationer alene; det maa være virkelig frie Licitationer, saaledes at de, der byder, ikke er henvist til at købe de Ting, de skal bruge, Sten og Mørtel, paa bestemte Steder og til bundne Priser, men saaledes, at man faar virkelig frie Licitationer for de bydende, saa de virkelig konkurrerer; de bydende maa staa frit overfor, hvor de ønsker at købe deres Materialer. Til Opnaaelsen af de billige Priser foreslaar Lovforslaget, at der skal oprettes et Nævn. Jeg mener nu, at de, der bygger, og navnlig de private Bygherrer, naturligvis vil eller i alt Fald naturligvis burde være interesserede i at bygge saa billigt som muligt. Jeg vil ogsaa tro, at i alt Fald Købstadkommunerne kan føre en vis Kontrol med, at Byggepriserne bliver, som de skal være; men jeg indrømmer, at Staten ogsaa har Interesser at varetage, og det er derfor rimeligt, at der under en eller anden Form er Folk, der ser paa Statens Interesser. Om det Nævn paa